

April-May 2020, Volume 8, Issue 1

Designing a Sexual Satisfaction Predictive Model Based on Sexual Schemes and self-Differentiation in Couples.

*Hossein Mam Salehi ¹, Omid Moradi²

1- PhD of Counseling, Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran
(Corresponding Author)

E-mail: tarezendegi@gmail.com

2- Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.

Received: 31 Dec 2019

Accepted: 5 April 2020

Abstract

Introduction: Relationship and sexual satisfaction act as an emotional barometer in relationships of couple, therefore, it can reflect couples' satisfaction with other aspects of their marriage. The purpose of this study was to design a model for predicting sexual satisfaction based on sexual schemes and their differentiation in couples.

Methods: The present study was a descriptive-correlational research. The research population consisted of all couples in Boukan city in the year 2019, among which, 500 couples were selected based on Cochran's formula and available sampling method. The research tools were scales for measurement of cognitive schemes in the sexual tissue, self- differentiation and sexual satisfaction of Larson. Data were analyzed by Kolmogorov-Smirnov tests, structural equations and path coefficients in PLS software.

Results: The results showed the structural model of the research is in good agreement with the research data. The coefficient of determination indicates the predictive power of the dependent variable (sexual satisfaction) on the independent variables (sexual schemes and self-differentiation). The results of the path analysis indicated the coefficient of determination of sexual satisfaction is 0.798 Which means that regardless of other variables, Differentiation variables and sexual schemes are able to explain about 0.80% of sexual satisfaction changes.

Conclusions: According to the results, Couples Therapists can help couples to solving their sexual problems. Application this approach in their interventions to treat negative sexual schemes as well as to increase the level of differentiation in couples.

Key words: Sexual Schemes, self- differentiation, Couples Sexual Satisfaction.

طراحی مدل پیش بینی رضایت جنسی بر اساس طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی خود در

زوجین

*حسین مام صالحی^۱، امید مرادی^۲

۱- دکترای مشاوره، گروه روانشناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران (نویسنده مسئول)

ایمیل: tarezendegi@gmail.com

۲- گروه روانشناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱/۱۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۱۱

چکیده

مقدمه: رابطه و رضایت جنسی به عنوان فشارسنج هیجانی در روابط زوجین عمل می کند به طوری که می تواند منعکس کننده رضایت زوجین از جنبه های دیگر رابطه زناشویی آنها باشد، پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل پیش بینی رضایت جنسی بر اساس طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی خود در زوجین انجام شد.

روش کار: روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش کلیه زوجین ساکن شهرستان بوکان در سال ۱۳۹۸ بودند که از بین آنها ۵۰۰ نفر از زوجین بر اساس فرمول کوکران و به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مقیاس های طرحواره های شناختی در بافت جنسی، تمایز یافتگی خود و رضایت جنسی لارسون بودند. تحلیل داده ها با استفاده از آزمون های کولموگوروف- اسمیرنوف، معادلات ساختاری و ضرایب مسیر به کمک نرم افزار PLS انجام شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که مدل ساختاری پژوهش برازش قابل قبولی با داده های پژوهش دارد. شاخص ضریب تعیین نشان دهنده قدرت پیش بینی متغیر وابسته (رضایت جنسی) از روی متغیرهای مستقل (طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی) می باشد. نتایج تحلیل مسیر حاکی از آن است که مقدار ضریب تعیین رضایت جنسی برابر با ۰/۷۹۸ می باشد که بیانگر اینست بدون در نظر گرفتن سایر متغیرها، متغیرهای تمایز یافتگی خود و طرحواره های جنسی قادر به تبیین حدود ۰/۸۰ از تغییرات رضایت جنسی می باشند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج یافته ها، زوج درمانگران می توانند برای بهبود مشکلات و تعارضات جنسی زوجین، از این رویکرد در مداخلات خود جهت درمان طرحواره های جنسی منفی و همچنین افزایش سطح تمایز یافتگی در زوجین استفاده کنند.

کلید واژه ها: طرحواره های جنسی، تمایز یافتگی خود، رضایت جنسی زوجین.

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

میل جنسی حالتی از بیان عشق و تقلیدی از عمل آفرینش الهی است (۱). عشق و علیت در روابط جنسی یک واسطه برای رسیدن به وحدت و وسیله ای برای کسب فضیلت و راهی برای تجدید آفرینش می باشد، باید اذعان داشت که زن و مرد در صورتی که به بینش کامل از ازدواج برسند، می توانند با رابطه جنسی به بهترین آرامش جسمی و روانی دست یابند (۲). لذت جنسی در انسان بیشتر محصول ذهن او بوده و عوامل روانشناختی از سهم مهمی در فعالیت

و رضایت جنسی برخوردار هستند (۳). واژه رضایت جنسی به میزان خرسندی فرد از روابط جنسی و توانایی فرد در ایجاد لذت دو طرفه اطلاق شده و شامل دو بعد اصلی رضایت از فعالیت های جنسی (بعد جسمی) و رضایت عاطفی و هیجانی (بعد عاطفی) است (۴). در سایه ارضای میل جنسی علاوه بر نیاز جسمانی، فرد از لحاظ اخلاقی، فکری و روانی نیز به آرامش می رسد یعنی در واقع رابطه جنسی به عنوان فشارسنج هیجانی در روابط زوجین عمل می کند به طوری که می تواند منعکس کننده رضایت

بسیار مهمی دارند. طرحواره های جنسی از دو بعد مثبت پرشور- عاشقانه و صریح - راحت و یک بعد منفی طرحواره خجالتی - محتاط تشکیل شده است، افرادی که طرحواره های جنسی مثبت را دارند برعکس افرادی که بعد منفی طرحواره های جنسی را دارند، به طور کلی از لحاظ نگرش جنسی راحت ترند و از بازداریهای اجتماعی مانند خودآگاهی یا خجالت رها هستند و طیف گسترده تری از فعالیت های جنسی رضایت بخش تری را در طول زندگی خود گزارش می کنند (۹۰۸).

از دیگر مولفه های شناخته شده موثر بر عملکرد و رضایت جنسی افراد، تمایز یافتگی خود می باشد که یکی از مفاهیم کلیدی نظریه نظام های خانواده درمانی بوئن است که آن را به عنوان درجه ای که در آن فرد قادر است بین کارکرد عقلانی - هیجانی، صمیمیت و خودمختاری در روابط خویش تعادل برقرار کند، تعریف می کند و مهمترین مفهوم نظریه سیستم های خانواده است که بیانگر میزان توانایی فرد در تفکیک فرآیندهای عقلانی و احساسی از یکدیگر است، یعنی رسیدن به حدی از استقلال عاطفی که فرد بتواند در موقعیت های عاطفی و هیجانی، بدون غرق شدن در جو عاطفی آن موقعیت ها، به صورت خودمختار و عقلانی تصمیم گیری کند. تمایزسازی یک مفهوم متشکل از یک استعداد درون فردی برای تمیز فرایندهای فکری و احساسی از یکدیگر و یک توانایی بین شخصی برای حفظ ارتباط با دیگران بوده در عین اینکه خودمختاری فرد حفظ می شود، در سطح درون فردی اشخاص متمایز شده توانایی به کارگیری فکر و تجربه شان در موقعیت های مختلف، بیشتر بوده و بهتر می توانند هیجانات شان را کنترل کرده و رفتار احساسی و هیجانی کمتری در مقایسه با افرادی که تمایزسازی شان کمتر است، نشان می دهند، این افراد قادر هستند بدون اینکه اضطراب و نگرانی بیجا داشته یا بیش از حد به دیگران وابسته باشند، زندگی کنند، بعبارت دیگری سطح تمایز یافتگی خود می تواند در اکثر حوزه های زناشویی همسران بویژه در حیطه عملکرد، رابطه و رضایت جنسی زوجین بسیار تاثیرگذار و کارآمد باشد (۱۱۰، ۱۱۰).

همچنین فریمن و بوئن (۱۹۶۶)، اعتقاد دارند که این فرایند از هنگام تولد آغاز می شود و هرگز پایان نمی پذیرد و در محیط خانواده این ویژگی ها را به وسیله ی حمایت، امنیت

زوجین از جنبه های دیگر زندگی زناشویی آنها بویژه در حوزه صمیمیت عاطفی و شناختی زوج ها باشد. یک رابطه عاطفی خوب نیز اغلب نتیجه یک ارتباط جنسی خوب مابین زوج ها است از آنجایی که روابط جنسی جوانب دیگر زندگی زناشویی را متأثر می کند، بنابراین ارتباط جنسی می تواند مقیاس خوبی از سلامتی و تندرستی کلی روابط و صمیمیت زناشویی زوج ها باشد (۶، ۵).

یکی از عوامل فردی مهم و مؤثر در رابطه و رضایت جنسی زوجین، طرحواره های جنسی یعنی نگرشهای جنسی فرد می باشد در حوزه رشد شناختی طرحواره به عنوان «نقشه انتزاعی شناختی» در نظر گرفته می شود که راهنمای تفسیر اطلاعات و حل مسئله است. بنابراین ما به یک طرحواره زبانی برای فهم یک جمله و به یک طرحواره فرهنگی برای تفسیر یک افسانه نیاز داریم (۷). یک به عنوان اولین شناخت درمانگر (۱۹۷۶) در نوشته های اولیه اش به مفهوم طرحواره اشاره کرده است با این حال در بافتار روان شناسی و روان درمانی طرحواره به عنوان اصل سازمان بخش کلی در نظر گرفته می شود که برای درک تجارب زندگی فرد ضروری است. یکی از مفاهیم جدی و بنیادی حوزه روان درمانی این است که بسیاری از طرحواره ها در اوایل زندگی شکل می گیرند، سپس به حرکت خود ادامه می دهند و خودشان را به تجارب بعدی زندگی تحمیل می کنند، یک معتقد است به همان اندازه که سیستم قلبی- عروقی برای عملکرد بدن انسان ضروری است. طرحواره ها هم برای افکار و ادراکات یک فرد بنیادی هستند و تأثیری کامل بر تمام رفتارها و هیجان های او دارند. در اصل طرحواره ها به عنوان قالبی برای تجارب زندگی یک شخص و به همان نسبت چگونگی پردازش اطلاعات و سپس انجام رفتار توسط او به کار می رود. بعبارت دیگری، افکار خودآیند، تصاویر و یا شناخت هایی هستند که به عنوان نتیجه ای از افکار اصلی یا باور بنیادین فرد قلمداد می شوند، همچنین ژرف ترین ساختارهای شناختی در بافت جنسی نیز محسوب می شوند که در نظریه اندرسن و سیروانوسکی به عنوان باورهای اساسی ابعاد جنسی فرد تعریف شده که از تجارب گذشته مشتق شده و در تجربه های زمان حال ظهور پیدا می کنند. آنها در پردازش اطلاعات جنسی افراد تأثیر بسیاری می گذارند و در رضایت و یا عدم رضایت جنسی نفس

و پایداری تعریف می نمایند که در آن کودک فرایند جدا شدن تدریجی از خانواده را تجربه می کند که در روابط بین فردی در طول زندگی بویژه در دوران زناشویی نقش مهمی را ایفا می کند و نیز یک جنبه مهم از سلامت روانشناختی است که روابط اولیه افراد در محیط خانواده به سطوح بالا و پایین آن منجر می شود (۱۰، ۱۱). این مفهوم در نظریه نظام ها تحت عنوان « هم آمیختگی - تمایز یافتگی » تعریف شده که هر دو اصطلاح موید این مطلب است که بلوغ و تحقق فرد، نیازمند آن است که او از وابستگی های عاطفی حل نشده خانواده اصلی خود رهایی یابد (۱۲). با توجه به اینکه رابطه و رضایت جنسی می تواند بسیاری از نیازهای روانشناختی، جنسی و جسمی زوجین را در یک فضای امن زناشویی برآورده سازد و تأثیر به سزایی در بهبود صمیمیت، تفاهم و سازگاری همسران، سلامت جسمی و روانی، پیشرفت اقتصادی، اشتغال و رفاه خانواده و بهداشت روانی اعضا داشته باشد (۱۳). بنابراین تعیین عوامل موثر بر رضایت جنسی مانند طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی خود می تواند در بهبود و ارتقا سطح عملکرد و رضایت جنسی زوجین مهم باشد، همچنین با توجه به اینکه عملکرد و رضایت جنسی و زناشویی زوجین یکی از عوامل مهم و تاثیرگذار در دوام و بقاء ازدواج ها می باشد، بنابراین بهبود و ارتقاء آن در روابط بین زوجین می تواند به کاهش مشکلات و تعارضات جنسی و زناشویی و بالطبع پایین آمدن آمار بالای پدیده خانمان سوز جدایی و طلاق در بین زوجین منجر گردد (۱۴، ۱۵). بر اساس آمارهای رسمی، نتایج بسیاری از پژوهش ها از جمله نتیجه مطالعه بابکی، رمضان زاده و ابدی نیا نشان می دهند ۵۰ درصد علت طلاق مشکلات جنسی است، اما بر اساس فرا تحلیل ها در این زمینه بالای ۷۰ درصد علت طلاق به مسائل جنسی مربوط می شود که در این راستا می توان علاوه بر مطالعه بابکی و رمضان زاده، از جمله به نتیجه مطالعات سعیدی و شکوری و نیز نتیجه پژوهش پینتو و نوبل اشاره نمود که نتایج یافته های هر کدام از این پژوهش ها نشان می دهد که بیش از ۷۰ درصد مشکلات و تعارضات زناشویی زوجین مورد مطالعه آنها به تعارضات جنسی مربوط است (۱۶). همچنین نتایج یافته های مطالعه اصغریان و صداقتی فرد تأثیر مثبت سطح تمایز یافتگی خود و طرحواره های جنسی را در زنان

و مردان بر روابط زناشویی آنها به روشنی نشان داده است (۱۷). در همین زمینه نتایج یافته های پژوهش هنرپروران، معتمدی و رفاهی نیز که رابطه بین طرحواره های جنسی و مولفه های عملکرد جنسی در متاهلین را بررسی نموده اند حاکی از رابطه مثبت و معنادار بین متغیرهای مذکور می باشد (۱۸). بنابراین فرض اصلی این پژوهش اینست که عوامل موثر در بهبود و ارتقاء رضایت جنسی با مدل معادلات ساختاری بهتر توجیه پذیر می شود، از این رو در مطالعه حاضر با به کار گرفتن روش تحلیل مسیر به بررسی این سؤال پژوهشی پرداخته شد که آیا متغیرهای طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی خود می توانند، رضایت جنسی را در زوجین پیش بینی کنند؟

روش کار

روش پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی و از حیث اجرا همبستگی از نوع مدل معادلات ساختاری است، جامعه پژوهش کلیه زوجین ساکن شهرستان بوکان در سال ۹۸ بودند که برای انتخاب نمونه تعداد ۵۰۰ نفر از زوجین بر اساس فرمول کوکران و به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک های ورود در این پژوهش عبارت بودند از: داشتن حداقل یک سال زندگی مشترک زوجین و حداکثر آن ۳۵ سال، عدم بارداری، یائسگی و شیردهی زنان، عدم سوء مصرف به الکل، مواد و دارو (با توجه به مصاحبه بالینی و تشخیصی که به این منظور با زوجین مربوطه انجام گرفت و همچنین خود گزارشی آنها)، نداشتن بیماری های جسمی و روانی مزمن (با توجه به عدم سابقه بستری در بیمارستان و نداشتن هیچ گونه پرونده پزشکی به دلیل بیماریهای جسمی و روانی مزمن بر مبنای مصاحبه تشخیصی که با زوجین به این منظور انجام گرفت و همچنین خود گزارشی آنها)، داشتن سواد کافی (حداقل در سطح متوسطه ۲) جهت درک سئوالات و پاسخ به آنها، حاضر به همکاری داوطلبانه با پژوهشگر در راستای اهداف علمی پژوهش مورد نظر، همچنین ملاک های خروج در این مطالعه عبارت بودند از اینکه شرکت کنندگان اجازه داشتند هر زمان به هر دلیلی که مایل بودند، بدون هیچ گونه محدودیتی از پژوهش خارج شوند و به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی و نیز جهت حداکثر همکاری آزمودنی ها

و همکاران (۱۳۹۵) سنجیده شده است (۱۹). ضریب آلفای کرونیباخ این پرسشنامه در پژوهش بهرامی و همکاران بالای ۰/۸۷ برآورد شده است (۱۹). همچنین در مطالعه حاضر برای اطمینان بیشتر جهت استفاده از این ابزار، پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونیباخ، ۰/۸۵ محاسبه شد.

پرسشنامه برانگیختگی طرحواره‌های شناختی در بافت جنسی (QCSASC) با ۲۸ گویه، طرحواره‌های شناختی افراد هنگام قرارگرفتن در چهار موقعیت جنسی را می‌سنجد که شامل اختلال میل، اختلال برانگیختگی، دشواری‌های رسیدن به ارگاسم و واژینیسموس می‌باشد. نمره‌گذاری پرسشنامه به صورت ۵ درجه ای از « هرگز اتفاق نیفتاده» تا « معمولاً اتفاق می‌افتد» است. حداقل نمره این پرسشنامه، ۳۲ و حداکثر آن ۱۶۰ و حد متوسط آن نیز ۹۶ می‌باشد. مطالعه نوبره و همکاران (۲۰۰۶) از اعتبار و پایایی پرسشنامه حمایت کرده (۲۰) و ضریب آلفای کرونیباخ آن در مطالعه ضیایی (۲۰۱۳) در یک نمونه ایرانی برابر ۶۸٪ گزارش شده است (۲۱). همچنین در مطالعه حاضر برای اطمینان بیشتر جهت استفاده از این مقیاس، پایایی ابزار با استفاده از ضریب آلفای کرونیباخ، ۰/۶۶ محاسبه شد.

همچنین در پژوهش حاضر به منظور سنجش سطح تمایز یافتگی خود در زوجین یعنی ارتباط‌های مهم زندگی و روابط جاری آنها با اعضای خانواده اصلی خود از پرسشنامه تمایز یافتگی خود (اسکورن و فریدلندر) که یک ابزار ۴۵ سوالی است و دارای ۴ خرده مقیاس واکنش پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران می‌باشد، استفاده شد. این پرسشنامه با مقیاس لیکرتی در یک طیف ۶ گزینه ای از ۱ (ابتدا در مورد من صحیح نیست) تا ۶ (کاملاً در مورد من صحیح است) درجه بندی شده است. حداکثر نمره پرسشنامه ۲۷۰ است. سوالهای ۴، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۹، ۲۳، ۲۷، ۳۱، ۳۷، ۴۱، ۴۳ به صورت مثبت و سایر سوال‌ها به صورت معکوس نمره گذاری می‌شود. نمره کمتر در این پرسشنامه نشان دهنده سطوح پایین تر تمایز یافتگی است، در پژوهشی توسط خطیبی (۱۳۸۴) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است (۲۲). ضریب آلفای کرونیباخ محاسبه شده در پژوهش خطیبی (۱۳۹۴) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد (۲۲). ضریب آلفای گزارش شده توسط اسکورن و فریدلندر برای

در اجرای مطالعه، طراحی پرسشنامه‌ها بی نام و با کدگذاری انجام شد و آزمودنی‌ها نیز از لحاظ محرمانه بودن پاسخ هایشان به آزمون‌ها مطمئن شدند و این مهم کاملاً رعایت گردید، بنابراین مشارکت کنندگان با آگاهی و رضایت کامل در مطالعه شرکت کردند، آنها در صورت تمایل می‌توانستند با وارد کردن ایمیل خود در قسمت جمعیت شناختی از نتایج داده‌های خود و همچنین نتایج کلی پژوهش اطلاع یابند به این امید که این اقدام بتواند انگیزه خوبی جهت تکمیل انفرادی پرسشنامه‌ها ایجاد کند تا با دقت و صداقت به ماده‌ها پاسخ دهند. لذا پس از کسب رضایت آگاهانه از آزمودنی‌ها و توضیحات مقتضی در این راستا (مبنی بر ارزش و اهمیت این مطالعه) و هماهنگی‌های لازم با آنها جهت شرکت در آزمون برای یک زمان از پیش تعیین شده (در یک روز تعطیل) به یک سالن فرهنگی، هنری تقریباً در مرکز شهر که قبلاً به این منظور تدارک دیده شده بود دعوت شدند، ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات که در داخل پاکت قرار گرفته بودند بعد از توضیحات و راهنمایی‌های لازم توسط آزمونگران مربوطه به زبانی ساده و قابل فهم و یکسان برای همه آزمودنی‌ها در اختیار زوجین قرار داده شد تا هر یک از زوجین به صورت انفرادی آنها را تکمیل نمایند، داده‌ها با استفاده از آزمون‌های کولموگوروف-اسمیرنوف، معادلات ساختاری و ضرایب مسیر به کمک نرم افزارهای SPSS و PLS تحلیل شدند.

ابزارهای پژوهش شامل: پرسشنامه رضایت جنسی، پرسشنامه طرحواره‌های شناختی در بافت جنسی و پرسشنامه تمایز یافتگی خود بودند. در این تحقیق به منظور برآورد میزان رضایت جنسی زوجین در عملکرد و رابطه جنسی خود از مقیاس رضایت جنسی لارسون (۱۹۹۸) که دارای ۲۵ سوال می‌باشد و ۴ مؤلفه‌ی تمایل به برقراری روابط جنسی، نگرش جنسی، کیفیت زندگی جنسی و سازگاری جنسی زوجین را می‌سنجد، استفاده شد و بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرتی، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ در نظر گرفته می‌شود و با سوالاتی مانند (من احساس می‌کنم که همسر من از روابط جنسی من لذت می‌برد). به سنجش رضایت جنسی می‌پردازد که حداقل نمره این پرسشنامه برای هر فرد ۲۵ و حداکثر آن ۱۲۵ و حد متوسط آن نیز ۶۲/۵ می‌باشد. روایی و پایایی این پرسشنامه در پژوهش بهرامی

مقدار ۰/۸۴ مورد تایید قرار گرفت.

یافته ها

در این مطالعه داده های مربوط به ۲۵۰ زوج (۵۰۰ شرکت کننده به عنوان افراد نمونه) تحلیل شد.

پرسشنامه تمایزیافتگی خود ۰/۸۸ است (۲۳). همین ضریب آلفا در پژوهش پلج - پوپکو که در سال ۲۰۰۴ انجام گرفت ۰/۸۶ است (نقل از خطیبی، ۱۳۹۴)، (۲۲). همچنین در مطالعه حاضر برای اطمینان بیشتر جهت استفاده از این مقیاس، پایایی ابزار با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و با

جدول ۱: توزیع فراوانی مشخصات دموگرافیک زوجین شرکت کننده در مطالعه

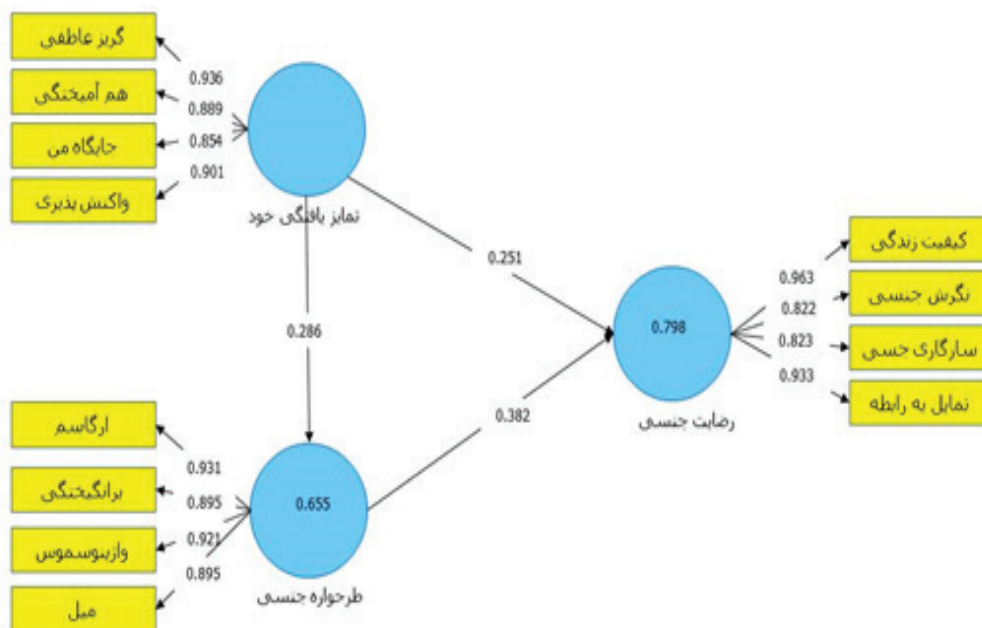
متغیر	سطوح متغیر	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
جنسیت	زن	۲۵۰	۵۰	۵۰
	مرد	۲۵۰	۵۰	۱۰۰
سن	۱۶ تا ۲۵	۵۳	۱۰/۶	۱۰/۶
	۲۶ تا ۳۵	۱۵۹	۳۱/۸	۴۲/۴
	۳۶ تا ۴۵	۱۳۷	۲۷/۴	۶۹/۸
	۴۶ تا ۵۵	۱۰۰	۲۰/۰	۸۹/۸
	۵۶ تا ۶۵	۵۱	۱۰/۲	۱۰۰
	متوسطه (۲)	۸۴	۱۶/۸	۱۷
تحصیلات	دیپلم	۱۰۱	۲۰/۲	۳۷
	کاردانی	۱۰۱	۲۰/۲	۵۷/۲
	کارشناسی	۱۴۹	۲۹/۸	۸۷/۰
	کارشناسی ارشد	۵۴	۱۰/۸	۹۷/۸
	دکترا	۱۱	۲/۲	۱۰۰
اشتغال	شاغل	۲۸۶	۵۷/۲	۵۷/۲
	بیکار	۲۱۴	۴۲/۸	۱۰۰
	زیر ده سال	۲۴۶	۴۹/۲	۴۹/۲
سابقه ازدواج	۱۰ تا ۱۹ سال	۱۱۴	۲۲/۸	۷۲/۰
	۲۰ تا ۲۹ سال	۹۴	۱۸/۸	۹۰/۸
	بالای ۲۹ سال	۴۶	۹/۲	۱۰۰
تعداد فرزندان	بدون فرزند	۶۴	۱۲/۸	۱۲/۸
	یک فرزند	۱۲۰	۲۴	۳۷
	دو فرزند	۱۶۴	۳۲/۸	۶۹/۶
	بیشتر از دو فرزند	۱۵۲	۳۰/۴	۱۰۰

پژوهش توسط نرم افزار PLS در نمودارهای شماره یک و دو ارائه شده است و جهت بررسی برازش مدل، از برازش کلی مدل استفاده شده و به منظور بررسی پایایی مدل اندازه گیری تحقیق، به بررسی ضرایب بارهای عاملی، ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی پرداخته شد. مقدار پایایی ترکیبی بالاتر از ۰/۷ بود که نشان از پایداری درونی مناسب است که جایگزینی مناسب برای آلفای کرونباخ است

به منظور تحلیل استنباطی و آزمون سؤال پژوهش از آزمون کولموگوروف- اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده ها استفاده شد و نرمال بودن توزیع ها به تایید رسید. همچنین از معادلات ساختاری با نرم افزار PLS برای تدوین مدل و تست فرضیات استفاده شده است و از این طریق به بررسی طراحی مدل پیش بینی رضایت جنسی بر اساس طرحواره های جنسی و تمایزیافتگی خود پرداخته شده است. نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی متغیرهای

جدول ۲: ضرایب مسیر و مقادیر معنی داری

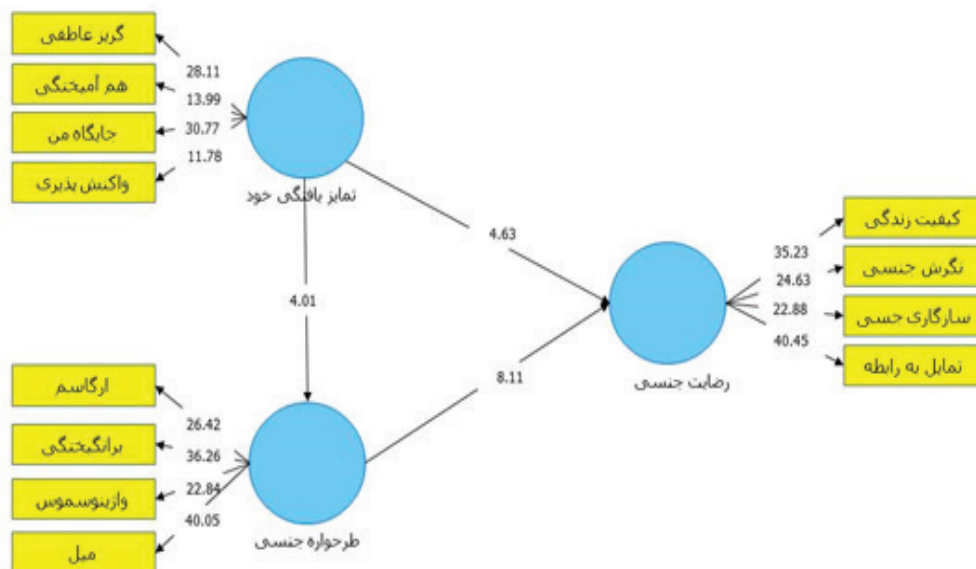
نتیجه	P Values	T Statistics	Original Sample	ضرایب مسیر
تایید	$P < 0/01$	۲۶/۴۲	۰/۹۳	طرحواره جنسی ← ارگاسم
تایید	$P < 0/01$	۳۶/۲۶	۰/۸۸	طرحواره جنسی ← برانگیختگی
تایید	$P < 0/01$	۲۲/۸۴	۰/۸۵	طرحواره جنسی ← واژینیسموس
تایید	$P < 0/01$	۴۰/۰۵	۰/۹۰	طرحواره جنسی ← میل جنسی
تایید	$P < 0/01$	۲۸/۱۱	۰/۹۳	تمایز یافتگی خود ← گریز عاطفی
تایید	$P < 0/01$	۱۳/۹۹	۰/۸۹	تمایز یافتگی خود ← هم آمیختگی
تایید	$P < 0/01$	۳۰/۷۷	۰/۹۲	تمایز یافتگی خود ← جایگاه من
تایید	$P < 0/01$	۱۱/۷۸	۰/۸۹	تمایز یافتگی خود ← واکنش پذیری
تایید	$P < 0/01$	۳۵/۲۳	۰/۹۶	رضایت جنسی ← کیفیت زندگی
تایید	$P < 0/01$	۲۴/۶۳	۰/۸۲	رضایت جنسی ← نگرش جنسی
تایید	$P < 0/01$	۲۲/۸۸	۰/۸۲	رضایت جنسی ← سازگاری جنسی
تایید	$P < 0/01$	۴۰/۴۵	۰/۹۳	رضایت جنسی ← تمایل به رابطه



شکل ۱: نمودار ضرایب مسیر و ضریب تعیین

شده نیز نامیده می‌شود، نشان دهنده قدرت پیش‌بینی متغیر وابسته از روی متغیرهای مستقل می‌باشد. بر اساس نتایج نمودار شماره یک مقدار ضریب تعیین رضایت جنسی برابر با ۰/۷۹۸ می‌باشد که نشان می‌دهد بدون در نظر گرفتن سایر متغیرها، تمایز یافتگی خود و طرحواره های جنسی قادر به تبیین حدود ۰/۸۰ درصد از تغییرات رضایت جنسی می‌باشند.

معیار اساسی ارزیابی متغیرهای مکنون درونزا مدل مسیر، ضریب تعیین می‌باشد. این شاخص نشان می‌دهد چند درصد از تغییرات متغیر درونزا توسط متغیر برونزا صورت می‌پذیرد. مقادیر ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ برای متغیرهای مکنون درونزا در مدل مسیر ساختاری به ترتیب ضعیف، متوسط و قابل توجه توصیف شده است. ولی چنانچه متغیر مکنون درونزا تحت تأثیر تعداد محدودی (یک یا دو) متغیر برونزا قرار داشته باشد؛ مقادیر متوسط ضریب تعیین نیز قابل پذیرش است. شاخص ضریب تعیین که واریانس تبیین



شکل ۲: نمودار مقادیر تی متناظر ضرایب مسیر

گیری و تحول طرحواره ها از دوران کودکی ایجاد و ذخیره می شوند و تحت تاثیر فرهنگ، خانواده، آموزش، مذهب و عوامل مربوط به جنسیت، سن یا شخصیت افراد قرار دارند تا در شرایط خاصی فعال گردند، این طرحواره ها از طریق پردازش اطلاعات در تمام حوزه ها به راحتی می توانند موجب سوءگیری در تفسیر ما از رویدادها و موقعیتهای مختلف شوند که این سوگیری ها نیز در آسیب شناسی روانی میان فردی به صورت سوء تفاهم، نگرش های تحریف شده، گمانه زنی های نادرست، هدف و چشم داشت های غیرواقعینانه مشخص می شوند، پس در واقع طرحواره های جنسی به عنوان سیستم پردازشی میل، افکار و ادراکات جنسی افراد محسوب می شوند که می توانند زمینه ساز انگیزش جنسی ذهنی افراد بوده و تاثیری کامل بر تمایل، رفتار و هیجان های جنسی داشته باشند (۲۸). لذا این نگرشها و اعتقادات نادرست نسبت به موضوع رابطه جنسی که در بین بعضی از فرهنگ ها، خانواده ها و زوجین تازه ازدواج کرده وجود دارد، می تواند به راحتی منجر به ایجاد مشکلات و تعارضات جنسی و زناشویی در بین زوجین گردد و در نتیجه به عنوان عاملی مهم و تاثیرگذار دوام و بقاء زندگی مشترک و ازدواج زوج ها را به مخاطره اندازد (۳۰، ۲۹). همچنین با توجه به نتیجه مطالعه حاضر، یافته ها به خوبی نشانگر اینست که تمایز یافتگی خود نیز از دیگر مولفه های موثر بر رابطه و رضایت جنسی زوجین می باشد که در حوزه عملکرد و روابط جنسی و زناشویی زوجین نقش مهمی را ایفا می کند، این نتایج با نتایج پژوهش

همچنین یکی از شاخص های تایید روابط در مدل ساختاری معنادار بودن ضرایب مسیر می باشد. چنانچه مقدار بدست آمده بالای حداقل آماره در سطح مورد اطمینان در نظر گرفته شده باشد، آن رابطه یا فرضیه تایید می شود. در سطح معناداری ۹۰ درصد، ۹۵ درصد و ۹۹ درصد این مقدار به ترتیب با حداقل آماره t برابر ۱/۶۴، ۱/۹۶ و ۲/۵۸ مقایسه می شود. چنانچه مشاهده می شود، تمام ضرایب مسیر بالاتر از این مقادیر هستند که نتایج ضرایب مسیر را تایید می کند. به طور کلی نتایج بررسی های انجام شده با نرم افزار PLS در قالب معادلات ساختاری ضمن تایید روایی و پایایی اندازه گیری ها نشان می دهد که تمایز یافتگی خود تاثیر معنی داری بر رضایت جنسی دارد. همچنین طرحواره های جنسی اثر مستقیم و معنی داری بر رضایت جنسی دارند.

بحث

این مطالعه با هدف طراحی مدل پیش بینی رضایت جنسی بر اساس طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی خود در زوجین انجام گرفت نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن است که بین طرحواره های جنسی و تمایز یافتگی خود با رضایت جنسی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد، این یافته با نتایج پژوهش های پاسکال و همکاران (۲۴)، گوردون و همکاران (۲۵)، حسینیان و همکاران (۲۶)، آزرده (۲۷) همسوست. لذا به طور دقیق تر در تبیین یافته های پژوهش حاضر می توان استنباط نمود که چون شکل

ازدواج‌ها در آنها گردند. از مهم‌ترین محدودیت‌های این مطالعه، جمع‌آوری داده‌ها به صورت خودگزارشی بود که احتمال می‌رود خود سانسوری آزمودن‌شوندگان روی نتایج تاثیر داشته باشد و همچنین عدم استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی بود که بر این اساس مورد نتایج پژوهش حاضر محدودیت‌هایی را در زمینه تعمیم یافته‌ها، تفسیرها و اسنادهای علت‌شناسی متغیرها ایجاد می‌کند، لذا توصیه می‌شود در پژوهش‌های آینده این محدودیت‌ها مورد توجه قرار گیرد و نیز با توجه به نتایج این تحقیق مبنی بر تاثیر طرحواره‌های جنسی و تمایز یافتگی خود بر بهبود و ارتقاء رضایت جنسی در زوجین پیشنهاد می‌گردد که این رویکرد به وسیله متخصصین و سازمان‌های ذیصلاح همچون سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، مراکز مشاوره بهزیستی و دادگاه‌های خانواده جهت شناسایی زوجینی که مشکلات و تعارضات جنسی دارند و یا حتی در آستانه طلاق هستند و از صمیمیت و رضایت جنسی در سطح پایینی برخوردارند به کار بسته شود، تا مداخلات روانشناختی و مشاوره‌ای مقتضی جهت ارتقای رضایت جنسی آنها توسط متخصصین در حوزه زوج درمانی و سکس تراپی انجام گیرد.

سیاسگزاری

پژوهش حاضر دارای کد اخلاق با شناسه IR.MUK.REC 1398 /066. دانشگاه علوم پزشکی کردستان می‌باشد. از مدیران، مسئولان و کارشناسان سازمانها و اداراتی که در شهرستان بوکان، محقق را در اجرای این طرح همکاری نمودند، همچنین کلیه زوجینی که در پاسخ به پرسشنامه‌ها صادقانه آزمونگران را یاری کردند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- 1- Richter I, Braehler j. The effect of sexual satisfaction on marital satisfaction of couples. *Journal of Systemic - Applied Couples Therapy*. 2007; 32 (1): 351-368.
- 2- Shafiabadi A, Nubuccinrace H, Delaware A, Darrini M. The Effectiveness of Planar Therapy on Increasing Women's Sexual Satisfaction. *Journal of Educational Management*. 2013; 3 (15): 33- 42. [Persian].
- 3- Lee T, Sun G, Chao S. Investigating the Impact of Infertility on Marital and Sexual Satisfaction

های استیون و همکاران (۳۱)، بنی اسدی و همکاران (۳۲) همسو است. لذا در تبیین این قسمت از یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان استنباط نمود که تمایز یافتگی فرد از همان ابتدا از خانواده اصلی رشد می‌کند و تا حد زیادی به نوع الگوهای ارتباطی فرد با اعضای خانواده اصلی مربوط می‌شود که این الگوها بر اساس رمزگردانی و رمزگشایی پیامهایی که بین افراد خانواده رد و بدل می‌شود شکل گرفته و به شدت تحت تاثیر پویایی‌ها و تعاملات بین اعضای خانواده قرار دارد و در نحوه به کارگیری داده‌ها در تعاملات آینده فرد مورد استفاده قرار می‌گیرد، ولی متأسفانه بسیاری از زوجین به دلیل امتزاج شدید که با خانواده مبدا خود دارند این مجال و اجازه را به آنها می‌دهند که از همان روزهای اول زندگی مشترکشان اعضای خانواده اصلی در زندگی زناشویی آنها دخالت کنند، بطوریکه هرچه امتزاج زوجین با خانواده مبدا بیشتر باشد احتمال وجود اضطراب، بی‌ثباتی، ناسازگاری و تعارضات بین آنها بویژه در حوزه تبادل احساسات، رابطه و عملکرد جنسی بیشتر خواهد بود (۳۳، ۳۴).

نتیجه‌گیری

از آنجایی که با توجه به نتیجه پژوهش حاضر و مبانی نظری مطرح شده طرحواره‌های جنسی منفی و تمایز نیافتگی هر یک از زوجین می‌تواند زمینه‌ساز مشکلات و تعارضات جنسی و زناشویی بین زوجین گردد و احتمال می‌رود که این مشکلات و تعارضات به دیگر حوزه‌های زناشویی نیز سرایت کند و در مقابل طرحواره‌های مثبت جنسی و تمایز یافتگی خود می‌تواند عواملی مهم و کارآمد در بهبود و ارتقاء عملکرد و رابطه جنسی رضایت‌بخش در زوجین باشند که باعث تفاهم، همدلی، سازگاری و دوام

- between Couples in Taiwan. *Journal of Human and Marital Relations*. 2015; 16 (8): 1762- 67. <https://doi.org/10.1093/humrep/16.8.1762> PMID:11473979
- 4- Barrientos J. The effect of sexual satisfaction on marital satisfaction of couples. *Journal of Systemic -Applied Couples Therapy*. 2016; 32 (1):351-68.
 - 5- Fatehizadeh M, Moradi J. The relationship of sexual schemas with sexual satisfaction and marital adjustment in married cultures. Master's Thesis in Psychology. Falavarjan: Faculty of

- Psychology and Educational Sciences. Isfahan; 2012 [Persian].
- 6- Crowe M. «Investigate couple relationship and individual psychological problems in psychosexual therapy». *Journal of Sexual Disorder and Psychosexual Therapy*. 2018; 6 (3): 95-98. <https://doi.org/10.1016/j.mppsy.2006.12.007>
 - 7- Young SE, & Klosko JS. Reinventing your life how to break free from negative life patterns. New York: Plume Book; 1994.
 - 8- Gottman J, Levenson R. Investigation of a couple's divorce phenomenon over a 14-year period. *Journal of Marriage and the Family*. 2016; 69 (13):928-37.
 - 9- Andersen B, Woods X, Coupland L. Suicide and sexual disease among female soldiers. *Journal of Counseling and Clinical Psychology*. 1997; 65 (2): 221-29. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.65.2.221> PMID:9086685 PMCID:PMC2705962
 - 10- Bowen MD. *Therapeutic Family at Clinical Hospital*. First, New York: Aronson; 2005.
 - 11- Scoron EA. The role of differentiation in marital adjustment. *Psychology Consultation Magazine*. 2000; No. 47: 229-237. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.47.2.229>
 - 12- Kingston S, Hammond N, Redman S. Transformationalities : Motivations of Women Who pay for Sexual Services. *Journal of Couples and Sex Therapy*, issn. 2020; 1363-4607 (IN PRESS). <https://doi.org/10.1177/1363460720904646>
 - 13- Goldenberg E, Goldenberg H. *Family Therapy* (translated: Hossein Shahi Browati, Hamid Reza, Naqshbandi, Siamak, Arjomand, Elham). First, Tehran: Ravan Publishing; 2000.
 - 14- Babaki J, Ramadanzadeh F, Abedinia N. Examine some of the causes of divorce in couples seeking divorce in court. *Journal of Women and Family Studies*. 2011;4(1):67-84 [Persian].
 - 15- Saeedi N, Shakouri F. Comparison of sexual satisfaction with applicants for divorce of women and men and non-applicants. *The First National Student Congress in New Research on Psychology*. 2017; 9 (2):15-55 [Persian].
 - 16- Noble J, Pinto J. The difference between men and women with functional and sexual disorders. *Doctoral Dissertation*. New York: School of Psychology Education, Boston University; 2014.
 - 17- Asgharian AS, Sedaghati Fard M. Investigating Fertilization and Strengthening the Relationship with Separation and Men's and Women's Sex Schemas. *New Journal of Industrial / Organizational Psychology*. 2018; No. 31, 14 (13): 17-36. [Persian].
 - 18- Honarparvaran N, Motamedi H, Refahi J. Sexual schemas and components of sexual function in married people. *Congress of the Iranian Psychological Association*. 2015; No. 4 (12): 95-109. [Persian].
 - 19- Bahrami N, Yaghoubzadeh A, Sharifnia SH, Soleimani MA, Haghdoost A. Psychometric properties of Persian version of Larsson sexual satisfaction questionnaire in a sample of Iranian infertile couples. *Iranian Journal of Special Epidemiology*. 2016; 12 (2): 18-31 [Persian].
 - 20- Neptune N, Pinto J, Gouveia J. Emotions during sexual activity, the difference between men and women is ineffective and sexual. *Sexual Behavior Quarterly*. 2006; 35 (3):8-15.
 - 21- Ziaei P, Sepehrray V, Mashhadi A. The relationship between active cognitive programs and negative thoughts about self-immolation and the content of arbitrary negative thoughts on sexual activity in married students. *First National Student Congress on Thought and Behavior in Mashhad*. 2013; 21 (26):44-52 [Persian].
 - 22- Khatibi S. Effectiveness of therapeutic reality in the discriminating and inappropriate coupling of couples. *Master's Degree Program in Clinical Psychology, Faculty of Education and Psychology, Department of Humanities*. Tehran. 2015. [Persian].
 - 23- Skowron EA, Schmitt TA. Interpersonal fusion evaluation: Reliability and validity of new fusion with others. *Marriage and Family Therapy Journal*. 2003; No. 29: 209-222. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2003.tb01201.x> PMID:12728779
 - 24- Metz A, Pascal K, Arendos J. Investigation of frustration in couples' marital relationship and various factors such as nurses' communication patterns, personality, self-differentiation and self-efficacy. *Journal of Nursing and Midwifery*. 2017; 8 (27):656-65.
 - 25- Linsinger Q, Gordon J. Relationship between organizational patterns and communication patterns in spouses relationships with performance and sexual satisfaction. *Marriage and Family*. 2005; 12 (3): 388- 403

- 26- Hosseinian S, Masumi S, Rezaian H. Study and comparison of self-differentiation, communication patterns and sexual satisfaction in couples applying for divorce and normal. *Journal of Women and Family Studies*. 2011; 2 (2): 12-19. [Persian].
- 27- Annoying E. Investigating the role of interpersonal sexual satisfaction relationship between communication patterns and marital satisfaction. Fourth National Conference on Mental Health and Consultation in Tehran. 2016; 5 (2): 39- 47.
- 28- Anderson B, Cyranowski J, Espindle D. Men's sexual self- schema. *Journal of Personality and Social Psychology*. 2009; 58 (10):517-33.
- 29- Goudarzi M. Comparing the Effectiveness of Couple Therapy with Imago -Therapy and Feldman's Integrated Approach on Marital Commitment of Conflicting Spouses. *Avicenna Journal of Neuro Psycho Physiology*. 2019; 6 (1): 110-121. [Persian]
- 30- Epstein L, Bacome S. Psychological disorders as one of the most important causes of infertility in women. Third Congress of Infertility Disorders in England. 2010; 2 (6): 271-79.
- 31- Steven M, Masono L, Ulride F. Relationship between sexual function and self-differentiation and types of communication patterns of couples. *Women and Family Studies*. 2016; 7 (5): 534- 47.
- 32- Bani Asadi H, Khazarimoghaddam N, Syrian Z. Relationship between relationship patterns and couple conflict resolution style with the role of interpersonal sexual satisfaction. Master's Thesis. Faculty of Literature and Humanities. Tehran: Shahid Bahonar University of Kerman; 2017. [Persian].
- 33- Goldenberg H. *Family Therapy. The First Book*, California: Colecafe Publishing; 2003.
- 34- Jeffrey u, Janet k, Marjorie w. *Communication problems and couples conflicts*. First, Tehran: Arjomand Publication; 2007.